

2007

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

	ÖLÜ	YARALI
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	29 ölü	23 yaralı
Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	5 ölü	4 yaralı
Toplam	34 ölü	27 yaralı
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	6 ölü	1 intihar teşebbüsü
GÖZALTINDA ÖLÜMLER	5 ölü	-
FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR		
Erkek	37 ölü	51 yaralı
Kadın	3 ölü	6 yaralı
Çocuk	2 ölü	1 yaralı
Toplam	42 ölü	58 yaralı
RESMİ HATA VE İHMAL		
Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölen ve Yaralananlar	48 ölü	799 yaralı
Polis ve Asker İntiharları / İntihar Teşebbüsleri	36 ölü	5 intihar teşebbüsü
Toplam	84 ölü	804 yaralı
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi / Üyesi	-	36 yaralı
Gazeteci	4 (Hrant Dink ve Zirve Yayınevi çalışanları Necati Aydın, Uğur Yüksel ve Tilmann Geske)	20 yaralı
Öğretmen / Öğretim Üyesi	1 ölü	11 yaralı
Öğrenci	1 ölü	68 yaralı
Yerel Yönetici	2 ölü	6 yaralı
İşçi	-	61 yaralı
Din Görevlisi	-	4 yaralı
Diğer	3 ölü	55 yaralı
Toplam	11 ölü	261 yaralı

SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	158 ölü	290 yaralı
Silahlı Militan	266 ölü	12 yaralı
Toplam	424 ölü	302 yaralı
<i>Not: Mayın patlaması sonucu ölen 29 asker ile 104 yaralı asker de bu rakama dâhildir.</i>		
YASADIŞI ÖRGÜT CİNAYETLERİ ve YARALANMALAR		
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR		
Erkek	5 ölü	35 yaralı
Kadın	1 ölü	-
Çocuk	8 ölü	34 yaralı
Toplam	14 ölü	69 yaralı
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	12 ölü	-
Kadın	12 ölü	-
Çocuk	3 ölü	-
Toplam	27 ölü	
NAMUS CİNAYETLERİ		
Kadın	36 ölü	3 yaralı
Erkek	10 ölü	-
Çocuk	6 ölü	2 yaralı
Toplam	52 ölü	5 yaralı
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Kadın İntiharları	65 intihar	19 intihar teşebbüsü
Ev İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	66 ölü	61 yaralı / 5 tecavüz
Toplumsal Alanda Kadına Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz	53 ölü	55 yaralı / 48 taciz ve tecavüz
Fuhuşa Zorlanan Kadınlar	314 kişi	
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Çocuk İntiharları	47 intihar	19 intihar teşebbüsü
Ev İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	34 ölü	29 yaralı / 7 taciz ve tecavüz
Toplumsal Alanda Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz	37 ölü	47 yaralı / 92 taciz ve tecavüz
Fuhuşa Zorlanan Çocuklar	15 çocuk	

İŞKENCE YASAĞI

İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA	
Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	234 kişi
Köy korucuları tarafından yapılan işkence ve kötü muamele	13 kişi
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	184 kişi
Cezaevlerinde İşkence	90 kişi
Tehdit Edilenler	41 kişi
Toplumsal Gösterilerde Güvenlik Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	84 kişi
Özel Güvenlik Görevlileri Tarafından İşkence ve Kötü Muameleye Maruz Kalanlar	20 kişi
Okulda Şiddet	21 öğrenci
TOPLAM	687 kişi

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözetiminde Alınanlar	7197 kişi
Tutuklananlar	1440 kişi
Gözetiminde Alınan Sığınmacı ve Göçmenler	7013 kişi
Yaşamını Yitiren Sığınmacı ve Göçmenler	75 ölü

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Yasaklanan Etkinlikler	39 (14 miting, 5 konferans ve söyleşi, 3 tiyatro oyunu, 3 gezi, 3 şenlik, 3 imza standı, 3 konser, 2 belgesel, 1 festival, 1 sergi ve 1 mevlid)
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar	48 (31 gazete ve dergi, 11 afiş, 3 bildiri ve 2 davetiye yasaklandı veya toplatıldı, <i>Anadolunun Sesi</i> radyosunun yayını RTÜK tarafından süresiz olarak durduruldu)
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	18 (10 dergi bürosu, 6 gazete bürosu ve 2 ajans)
Engellenen İnternet Siteleri	13 internet sitesi

2007 YILINDA DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTIRMALAR

2007 yılında açılan soruşturma sayısı **138**, kişi sayısı **558**.

2007 YILINDA AÇILAN DAVALAR	
2007 yılında 1232 kişi hakkında 190 dava açıldı.	
DAVA MADDELERİ	DAVA SAYISI
TCK 301	24
TCK 215	43
TCK 125	10
TCK 202	1
TCK 216	8
TCK 217	1
TCK 218	1
TCK 220	4
TCK 222	1
TCK 257	1
TCK 265	1
TCK 267	3
TCK 277	1
TCK 278	1
TCK 288	2
TCK 285	2
TCK 314	6
TCK 318	3
Basın Yasası	1
Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Yasa	7
Siyasi Partiler Yasası	9
2911 Say.Toplantı ve Gösteri Yür. Kan.	15
Terörle Mücadele Yasası 5. Madde	2
Terörle Mücadele Yasası 6. Madde	2
Terörle Mücadele Yasası 7. Madde	46
Terörle Mücadele Yasası 8. Madde	1
Atatürk Aley. İşl. Suçlar Hak. Yasa	3
Diğer Maddeler	18
NOT: Yukarıda belirtilen dosyaların bazılarında birden fazla sevk maddesi olduğu için, sevk maddesi sayısı dosya sayısından fazladır.	

2007 YILINDAN ÖNCE AÇILAN DAVALAR	
2007 yılı öncesinde açılan ve 2007 yılında devam eden dava sayısı 236 , yargılanan kişi sayısı 1241 .	
DAVA MADDELERİ	DAVA SAYISI
TCK 301	46
TCK 215	39
TCK 125	6
TCK 216	14
TCK 217	1
TCK 218	7
TCK 220	21
TCK 222	1
TCK 226	1
TCK 283	1
TCK 285	1
TCK 288	6
TCK 314	10
TCK 318	4
Basın Yasası	5
Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Yasa	1
Siyasi Partiler Yasası	7
2911 Say.Toplantı ve Gösteri Yür. Kan.	21
Terörle Mücadele Yasası 5. Madde	5
Terörle Mücadele Yasası 6. Madde	4
Terörle Mücadele Yasası 7. Madde	37
Terörle Mücadele Yasası 8. Madde	1
Eski TCK 159	11
Eski TCK 312	13
Eski TCK 442	1
Eski TCK 480	4
Eski TCK 526	1
Dernekler Yasası	1
Atatürk Aley. İşl. Suçlar Hak. Yasa	3
Askeri Ceza Kanunu	1
Diğer Maddeler	22
NOT: Yukarıda belirtilen dosyaların bazılarında birden fazla sevk maddesi olduğu için, sevk maddesi sayısı dava sayısından fazladır.	

2007 YILINDA SONUÇLANAN DAVALAR	
2007 yılında 640 kişinin yargılandığı 191 dava sonuçlandı. Buna göre; toplam 27 kişi hakkında açılan 5 dava düştü, yargılanan 615 kişiden 244 'ü beraat etti, 369 kişi hakkında toplam 346 yıl 4 ay 20 gün hapis ve 49.524,03 YTL para cezası verildi.	
DAVA MADDELERİ	DAVA SAYISI
TCK 301	36
TCK 215	40
TCK 125	6
TCK 216	7
TCK 218	2
TCK 220	11
TCK 226	10
TCK 267	1
TCK 273	1
TCK 285	1
TCK 288	4
TCK 314	7
TCK 318	1
Basın Yasası	4
Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Yasa	1
Siyasi Partiler Yasası	7
2911 Say.Toplantı ve Gösteri Yür. Kan.	7
Terörle Mücadele Yasası 5. Madde	3
Terörle Mücadele Yasası 6. Madde	2
Terörle Mücadele Yasası 7. Madde	37
Terörle Mücadele Yasası 8. Madde	1
Eski TCK 159	3
Eski TCK 312	4
Eski TCK 442	1
Eski TCK 480	3
Dernekler Yasası	1
Atatürk Aley. İşl. Suçlar Hak. Yasa	2
Diğer Maddeler	21
NOT: Yukarıda belirtilen dosyaların bazılarında birden fazla sevk maddesi olduğu için, sevk maddesi sayısı dava sayısından fazladır.	

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika ve Dernekler	105 (2007 yılında 36 polis baskını ve 69 saldırı gerçekleşti. Baskın veya saldırıya uğrayan kurumların 75'i parti binası veya temsilciliği, 22'si dernek, 3'ü sendika bürosu, 2'si vakıf bürosu ve 3'ü de kültür merkezi)
Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Partiler ve Dernekler	13 (<i>Emekli-Sen</i> hakkında 2002 yılında açılan kapatma davası yeniden görüldü ve <i>Emekli-Sen</i> kapatıldı. <i>Barış Gönülleri Derneği</i> 'nin feshine karar verildi. <i>İHD Mersin Şubesi</i> , <i>Demokratik Toplum Partisi</i> , <i>İlmi ve Kültürel Araştırmalar Vakfı (İLKAV)</i> ve <i>Lambdaİstanbul Derneği</i> hakkında kapatılma davası açıldı. Ergani Pelda Kadın Derneği hakkında verilen kapatma kararı Yargıtay tarafından bozuldu. <i>Halkın Emek Partisi (HEP)</i> , <i>Özgürlük ve Demokrasi Partisi (ÖZDEP)</i> ve <i>Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin (TBKP)</i> kapatılmalarına ilişkin davalar AİHM kararları uyarınca yeniden görülecek. <i>Hak ve Özgürlükler Partisi (HAK-PAR)</i> , <i>Milli Demokrat Halkın Partisi</i> ve <i>Özgür Toplum Partisi</i> 'ne Anayasa Mahkemesi tarafından ihtar verildi)

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	34 (13 yürüyüş, 13 gösteri, 4 miting, 2 etkinlik, 1 basın açıklaması ve 1 düğün)
2007 Yılı Döneminde Açılan Soruşturmalar	2007 yılında 638 kişi hakkında 29 soruşturma açıldı.
2007 Yılı Döneminde Açılan Davalar	2007 yılında 353 kişi hakkında 17 dava açıldı.
2007 Yılında veya Öncesinde Açılan ve 2008 Yılına Ertelenen Davalar	2007 yılı veya öncesinde açılan ve toplam 359 kişinin yargılandığı 16 dava 2008 yılına ertelendi.
2007 Yılı Döneminde Sonuçlanan Davalar	Sonuçlanan 5 davada 111 kişiye toplam 170 yıl 3 ay hapis ve 9879 YTL para cezası verildi. Yargılanan 12 kişi beraat etti. 49 kişi hakkında açılan dava düştü.

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

İşten Çıkarılanlar	3686 kişi
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	239 ölü
İş Kazalarında Yaralananlar	1731 yaralı

EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Soruşturma Açılanlar	210 öğrenci
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Ceza Alanlar	369 öğrenci (92 öğrenci okuldan atıldı, 241 öğrenci çeşitli sürelerle okuldan uzaklaştırıldı, 36 öğrenciye kınama ve uyarı cezası verildi.)

**Bu bilançoda yer alan bilgiler,
İHD şubelerine yapılan bireysel başvurular,
İHD şubelerinin oluşturduğu İnsan Hakları İnceleme ve Araştırma Komisyonlarının raporları, yerel ve ulusal basın ve yayın organlarında yer alan haberler, diğer sivil toplum örgütlerinin raporları ve resmi kurumların verilerinden derlenerek,
İHD Genel Merkezi Dokümantasyon Birimi tarafından hazırlanmıştır.**